

“तार्षेणाश्वः सञ्ज्ञपयन्ति । यज्ञो वै नः समर्द्धयति” इति । ‘तार्षे’ इति घृताक्तस्य कम्बलस्य नामधेयं । तेन ‘अश्वं’, ‘सञ्ज्ञपयन्ति’ मारयन्ति । प्रधानसाधनत्वात्तार्षस्य यज्ञत्वं, अतो यज्ञेनैवाश्वं समर्द्धं करोति ॥

(२) पितृमेधे प्रयोज्यं साम विधत्ते । “याम्येन साम्ना प्रस्तोतानुपतिष्ठते । यमलोकमेवैनं गमयति” इति । यमसम्बन्धि ‘साम’, याम्यं सामगैः पितृमेधे प्रयोज्यते । तेनात्र ‘प्रस्तोता’, सञ्ज्ञयमानं पशुं ‘अनु’ समीपे स्थित्वा, उपस्थानं कुर्यात् । तेनाश्वस्य यमलोकप्राप्तिः ॥

(३) चर्मपटं विधत्ते । “तार्षे च कृत्यधीवासे चाश्वः सञ्ज्ञपयन्ति । एतद्वै पशूनां रूपं । रूपेणैव पशूनवरुन्धे” इति । ‘तार्षे’, प्रथममास्तीर्य तस्मिन् ‘कृत्यधीवासं’ चर्ममयमाच्छादनं, पटमास्तीर्य तस्मिन् सञ्ज्ञपयेत् । चर्मणः पशुकार्यत्वेन पशुरूपत्वात् पशुप्राप्तिः ॥

(४) कृत्यधीवासस्योपरि सुवर्णखचितां शय्यां विधत्ते । “हिरण्यकशिपु भवति । तेजसोवरुन्धे” इति । हिरण्यस्य तेजस्वित्वात्तेन तेजःप्राप्तिः ॥

(५) शय्याया उपरि सुवर्णफलकं विधत्ते । रुक्मो भवति । सुवर्गस्य लोकस्यानुख्यात्यै” इति । ‘रुक्मः’, दीप्यतिशयात् स्वर्गः प्रकाशितो भवति ॥

(६) तार्षादीन् प्रशंसति । “अश्वो भवति । प्रजापतेराष्ट्यै । अस्य वै लोकस्य रूपं तार्षं । अन्तरिक्षस्य कृत्यधीवासः ।